

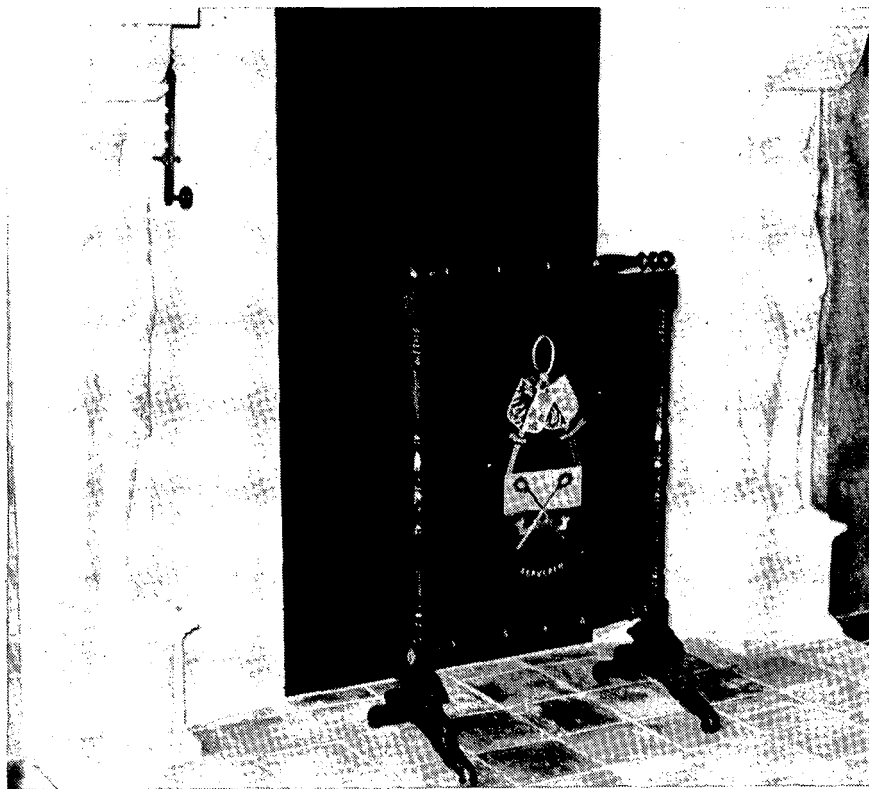
Het Waltahuis in Sneek gerestaureerd

Toen in 1977 de conciërge van de gemeente Sneek zijn bovenwoning aan de Marktstraat 9 verliet, maakte het gemeentebestuur plannen om de vrijgekomen ruimte bij het raadhuis te trekken, zoals dat al eerder was gebeurd met de benedenverdieping. Na enig sloopwerk in de 19e eeuws aandoende ruimten kwamen belangrijke restanten tevoorschijn van het Waltahuis, dat bij nader onderzoek nog bijna geheel bleek te bestaan in de panden Marktstraat 7 en 9. Alvorens op de recente restauratiewerkzaamheden van dit pand in te gaan eerst enkele historische bijzonderheden. Op 12 februari 1539 kocht de Bozumer pastoor Tako van Walta in Sneek „een huijs, staende op die Marcktsraet an die vester syde van de Doole ende an die oester syde van salige Kempo Jongama huijs”. In 1540 werd in opdracht van Tako het Waltahuis gebouwd. Een tekening uit 1747 door Cornelis Pronk geeft een goede indruk van het gebouw. Het had een langhuis met de korte zijde aan de straat en meer naar achteren een dwarshuis. In de oksel stond een traptoren met een ui-vormige bekroning. Het voorplein werd aan de

straatzijde afgesloten door een muur met daarin een gebeeldhouwde poort. In 1575 kreeg Douwe van Roorda als bewoner van het Waltahuis van de vroedschap toestemming om op stadsgrond de nog steeds bestaande kamer met stinsachtige onderkeldering te bouwen om de graaf van Rennenberg daarin te kunnen onderbrengen. In 1605 werd het raadhuis van Sneek uitgebreid met een nieuwe gevangenkamer, die de vensters in de oostelijke muur van het Waltahuis het licht benam. Ze werden later dicht gemetseld.

Het Waltahuis heeft in de loop der geschiedenis tal van eigenaren en bewoners gehad. In 1639 huurde de stad Sneek van de eigenaars van het Waltahuis de bovenvoorkamer, die werd gebruikt voor bijeenkomsten van de bevelhebbers van de schutterij en van de gilden. Sinds 1686 werd ook het Gerecht van Wymbritseradeel in dit vertrek gehouden. Tot in het

DE GEBEELDHOUWDE MANNEN- EN VROUWENFIGUREN (16E EEUW) IN DE BURGEMEESTERSKAMER IN HET GERESTAUREERDE WALTAHUIS IN SNEEK.

begin van de 19e eeuw bleef deze toestand zo. In de stadhuishal herinneren aan de linkerzijde een deur en een trap met fraai gesneden balusters (stijlen ter afsluiting van de leuning) aan deze situatie. Bij het eerder genoemde naar de bouwgeschiedenis van het Waltahuis ingestelde onderzoek bleek dat het langhuis en het dwarshuis nog aanwezig waren. In 1857 werd de toren gesloopt, het voorplein werd bebouwd en voor het geheel werd een nieuwe gevel geplaatst. De topgevel van het langhuis maakte plaats voor een wolfdak. De oude muren, de zolderingen met moer- en kinderbalkjes, steunend op sleutelstukken, korbeels en muurstijlen, en ook de kappen van 1540 bleven gespaard. Een en ander is nu gerestaureerd en er werden vertrekken voor B. en W. ingericht. Aan de straatzijde in de eerder genoemde bovenvoorkamer is het werkvertrek van de burgemeester gekomen. Daar is op de plaats van een weggebroken schouw een nieuwe gereconstrueerd met gebruikmaking van twee 16e-eeuwse gebeeldhouwde dragers in de vorm van een mannen- en een vrouwenfiguur, die wapenschilden houden. De beelden zijn afkomstig van het afgebroken Albadahuis of Hooghuis, dat aan de Wijde Burgstraat stond (nu afgebroken). In de burgemeesterskamer werd verder een 18e-eeuwse betimmering rond de vensters gerestaureerd en er kwam een achterwand van 17e-eeuwse, eikehouten panelen, die bij sloopwerkzaamheden elders in het Waltahuis waren aangetroffen.

In trappenhuis, gang en eerste wethouderskamer zijn fraaie zolderingen. Twee (andere) wethouderskamers zijn ingericht in een 19e-eeuwse aanbouw. De 19e-eeuwse gevel van het Waltahuis werd ook gerestaureerd. De winkelpui werd vervangen door een deur en twee vensters. Alle vensters herkgregen hun roede-verdeling in zessen.

De restauratie van het Waltahuis werd uitgevoerd onder architectuur van de Dienst Gemeentewerken van Sneek. Aannemer was het bouwbedrijf Y. Schakel b.v. te Exmorra. *)

v.d.W

*) De gegevens voor dit artikel zijn ons ter beschikking gesteld door de afd. Voorlichting van de gemeente Sneek.